

LAPPSET FÖRKLARAR - TERMER OCH DEFINITIONER

Lappset utformar och tillverkar lek- och sportutrustning med säkerhet i åtanke. Vi tar hänsyn till användarnas åldersgrupp och bedömer risker utifrån gällande standarder. Tänk på att du som ägare är ansvarig för underhåll av utrustningen och området runt omkring den.

Lappset kan intyga att all vår standardutrustning för lek- och sport är TÜV certifierad i enlighet med rådande Europa-standarder.

Lekutrustning - SS-EN 1176

Fitnessutrustning - SS-EN16630 (parkourutrustning SFS-EN16899:2016)

Stötdämpande underlag - SS-EN 1177

För mer detaljerad och aktuell information om våra produkter, besök Lappsets hemsida.

www.lappset.se

FÖLJ ANVISNINGARNA

Det är viktigt att följa **tillverkarens** anvisningar för hur en produkt ska **monteras, placeras** och **användas**.

Att kringgå tillverkarens anvisningar kan medföra alla möjliga risker för användaren, försämrad kvalitet och hållbarhet.

Om arbetsutförandet avviker från anvisningarna gäller inte garantier.

Tips! Dokumentering under montering och installation är inget krav men kan underlätta när det gäller garantier och underhåll.

OBS! Att göra avvikelser från produktens anvisning kan medföra stor risk för allvarliga personskador och nedslag vid besiktningen.

MONTERINGSTID

Monteringstiden kan underlätta vid planering av installationsarbete och personal. Tiden är beräknad på arbete för 1 person och hittas under produktsidans monteringsinformation på www.lappset.se.

VEM ANSVAR FÖR SÄKERHETEN?

Ansvaret för lekplatsens och utegymnets säkerhet ligger på ägaren.

Ägaren till lek-/sportytan har det yttersta ansvaret om någon kommer till skada på lekområdet. För att förebygga olyckor bör lekplatsen besiktigas regelbundet och man ska ha en plan för att åtgärda de fel och brister som identifieras under en besiktning. En lek- och sportyta är inte säker bara för att den besiktigas – den är säker först när felet är åtgärdade.

BESIKTNING

Planer för besiktning, inspektioner, drift och underhåll ska genomföras regelbundet av kompetent person för att säkerställa att anvisningar och gällande svenska säkerhetsstandarder följs.

Installationsbesiktning - En installationsbesiktning ska alltid göras i samband med att en lekplats eller fitnessutrustning är färdigbyggt, innan den tas i bruk.

Visuell besiktning - Rutinmässig visuell tillsyn rekommenderas dagligen till månadsvis beroende på om utrustningen utsätts för stora påfrestningar eller skadegörelse.

Funktionell besiktning - En mer ingående kontroll av lekplatser och utegym rekommenderas att göras med 1–3 månaders intervall. Under besiktningen kontrolleras redskapens funktion och stabilitet ur säkerhetssynpunkt.

Årlig besiktning - Vid årlig besiktning utförs en grundlig bedömning av redskapens och säkerhetsunderlagets skick samt att rådande säkerhetsnormer följs.

UNDERHÅLL

Det är viktigt att åtgärda fel som besiktningar och tillsyn uppdagat för att hålla utrustningen säker för användaren. Information om hur man bäst underhåller eller reparerar redskapen vänder man sig till tillverkarens anvisningar och medföljande instruktioner. Vid behov av reservdelar eller för att ersätta borttappade anvisningar kontakta tillverkaren.

MÄRKNING

Redskapen ska vara märkta tydligt, varaktigt och synligt från marknivå med följande:

- Tillverkarens eller auktoriserat ombuds namn och adress
- Redskapets beteckning och tillverkningsår
- Nummer och datum för Europastandarden
- Samt markering för marknivå

STÖTDÄMPANDE UNDERLAG

Underlag på islagsytor avser att minska risken för personsador vid fall. Det är viktigt att underlaget underhålls regelbundet för att bibehålla sin stötdämpande förmåga. Ex. sand som ligger en längre tid packas och blir hård, vilket minskar dess stötdämpande förmåga.

Utrustning för lekplatser och fitness-utrustning kräver ofta säkerhetsunderlag. Vilket sviktkrav underlaget behöver finns föreskrivet i produkternas monteringsanvisningar och är uträknade efter fallhöjden. (Läs mer under rubriken **fri fallhöjd**).

Synonymer för stötdämpande underlag

Säkerhetsunderlag/yta, fallskyddsunderlag, fallunderlag, fallskydd, sviktande underlag.

Exempel på olika typer av underlag

Naturligt material: gräs/jord, grus, sand, träflis, bark, spån.

Syntetiskt material: konstgräs, fallsyddsplattor/gummiplattor, platsgjutet gummi/gummiasfalt.

(FRI) FALLHÖJD

Fallhöjden avser skillnaden mellan den högsta höjdpunkten (där tillträde uppmuntras till, t.ex. plattform) och islagsytan nedanför.

Fallhöjden reglerar sviktkravet för utrustningens säkerhetsunderlag.

Tester utförda på underlagsmaterial fastställer kritisk fri fallhöjd (d.v.s. underlagets stötdämpande förmåga). För vanligt förekommande underlag se SS-EN 1176 samt SS-EN 1177.

Krav på underlag

Exakta djup och sviktkrav för produkten finns i monteringsanvisningen och är i enlighet med säkerhetsstandarderna för underlag EN 1176-1. Exempel:

Fallhöjd < 600 mm

Statiska produkter utan tvingad rörelse kräver inget stötdämpande underlag när

fallhöjden är under 600 mm. Betong eller asfalt är godkänt underlag (men kan ej rekommenderas av Lappset).

Fallhöjd > 600 - 1000 mm

Produkter med tvingad rörelse, t. ex. vippbrädor och rutschkanor, med fallhöjd under 600 mm kräver endast underlag med mycket begränsade stötdämpande egenskaper som t.ex. välskött gräs.

Produkter med fallhöjd under 1000 mm kräver underlag med korrekt och fastställd stötdämpande förmåga.

Fallhöjd < 3000 mm

Produkter med fallhöjd under 3000 mm kräver naturligt eller syntetiskt underlag med korrekt och fastställd stötdämpande förmåga.

TVINGAD RÖRELSE

Rörelse hos användaren som orsakats av produktens funktioner (t.ex. gungning, rotation från karusell eller åka ned för en rutschkana). Rörelse som, när den påbörjats, inte kan kontrolleras fullt ut av användaren.

OLIKA TYPER AV SÄKERHETSUTOR

En produkt kan ha olika säkerhetsytor som man behöver ta hänsyn till vid placering och underhåll av utrustningen.

I Lappsets tekniska information för produkter finns islagsytan och fallutrymmet uträknad (både i kvadratmeter samt längd och bredd). Det stötdämpande underlagets sviktkrav finns att avläsa i produktens monteringsanvisning.

Islagsyta

Islagsyta är ytor som träffas av en användare efter fall genom fallutrymmet.

Fallutrymme /Fallyta

Fallutrymme utgörs av det utrymme i, på eller omkring redskapet (uträknat efter produktens fria fallhöjd) som behöver vara fritt från hinder.

Fallutrymmet sträcker sig från 1500 mm från produktens yttersta delar i alla riktningar och islagsytan förses med lämpligt stötdämpande underlag beroende på produktens fria fallhöjd.

Fritt utrymme

Utrymme i, på eller omkring redskapet som upptas av en användare som genomgår en rörelse som framtvings av redskapet.

Minimiotrymme

Hänvisar till det minsta utrymmet som krävs för säker användning av produkten. Det omfattar fallutrymme, fritt utrymme och yta som upptas av redskapet.

ÅLDERSGRUPP

Produkterna är märkta med lägsta rekommenderade användarålder. Lägsta ålder betyder inte att användare som är äldre inte kan nyttja utrustningen utan att ingen under den rekommenderade åldern bör använda produkten.

Produkten är utformad specifikt för åldersgruppen och tar hänsyn till användargruppens generella förmåga att fysiskt utföra uppgifter.

OBS! Att göra en produkt tillgänglig för yngre med t.ex. tillbyggen, kan medföra stor risk för allvarliga personsador.

SÄKERHETSSTANDARD

Syftet att följa standarden för respektive produktkategori är att minimera riskerna att användare ska förolyckas eller få bestående skador vid nyttjande.

Standarderna innehåller tekniska specifikationer som förklarar de tekniska krav som finns i lagstiftningen.

I Sverige är det Svenska institutet för standarder, SIS som tar fram standarder.

Mer information om standarder hittar du på www.sis.se

CERTIFIKAT

Syftet med att certifiera produkter är att kunna lämna en garanti att man som tillverkare följer kraven i förordningar, alternativt följer de krav som olika oberoende och objektiva bedömningsorganisationer ställer på tillverkaren för att tilldelas deras intyg.

Exempel på certifieringar som Lappset använder sig av:

TÜV

Byggvarubedömningen

Svanen

SundaHus

PSC/PEFC - märkt trä

Mer information om våra certifikat hittar du på www.lappset.se